

Begroting VWS

Oktober 2024

In de week van 21 oktober debatteert u over de begroting van het ministerie van VWS. Een begroting die jaarlijks stijgt, mede als gevolg van de stijgende vraag naar zorg. Met onze leden werkt ActiZ aan toekomstbestendig zorg voor ouderen. In dat licht bezien we ook de begroting en de plannen van het kabinet. We geven u voor het debat graag een paar aandachtspunten mee.

- **Dicht de loonkloof zorgpersoneel**

Hoewel het kabinet de tekorten op de arbeidsmarkt erkent, blijft de beloning voor zorgprofessionals in de Verpleging, Verzorging en Thuiszorg (VVT) achter. Binnen enkele jaren zal een derde van alle medewerkers in de ouderenzorg met pensioen gaan. Om voldoende personeel te behouden en aan te trekken, is meer loonruimte noodzakelijk. De Sociaal-Economische Raad (SER) gaf in 2021 al aan dat de waardering van de werknemer essentieel is voor de motivatie van de werknemer en de aantrekkelijkheid van de sector. De SER adviseerde het kabinet dan ook om de achterstand van de lonen in de zorg in te lopen.¹ Deze bedraagt op dit moment nog steeds 6 tot 9 procent ten opzichte van de markt en publieke sector.

We blijven als ActiZ onderstrepen dat een toekomstbestendige arbeidsmarkt in de zorg onmogelijk is zonder een marktconform salaris voor het zorgpersoneel. Als dit kabinet niet genoeg bijdraagt aan het behoud van voldoende mensen voor de zorg, komt de houdbaarheid van de zorg voor ouderen verder onder druk te staan. De branchevereniging neemt haar verantwoordelijkheid in de komende cao-onderhandelingen, maar de politiek heeft daarin ook een rol. Er is structureel 1 miljard euro nodig om de loonkloof van VVT-medewerkers met de markt en de publieke sector te overbruggen.

ActiZ vraagt u:

- Te pleiten voor 1,23 miljard euro extra loonruimte voor zorgmedewerkers in de ouderenzorg, zodat marktconforme loonafspraken gemaakt kunnen worden.

- **Bezuinigingen Wlz niet afgewend, maar uitgesteld**

Rapporten over de financiële situatie van zorgorganisaties laten zien dat de ouderenzorg gebaat is bij een meerjarige begroting en doordachte plannen. Investerings blijven achter door onzekerheid.² Het is positief dat bezuinigingen voor 2025 op de Wet langdurige zorg zijn afgewend. Echter voor 2026 en verder blijven de kortingen nog wel van kracht en zelfs oplopen. Dit opgeteld bij de onzekere voorspellingen rond het Wlz-kader maken dat zorgorganisaties en zorgfinanciers lange termijn investeringen vermijden en innovatie niet in die mate van de grond komt als we graag hadden gezien.

Hoewel aan de ene kant na 2025 kortingen gepland op het budgettair Wlz kader staan, oplopend tot ruim 900 miljoen euro in 2028, wil het kabinet vanaf 2027 investeren in betere ouderenzorg voor bijvoorbeeld zorg-/verpleegplekken voor ouderen. In de beantwoording op de gestelde vragen

¹ De afgelopen twintig jaar heeft de beloning van werkenden in de zorg, met behulp van de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling (de OVA-bijdrage) gelijke tred gehouden met de loonkostenontwikkeling in de markt en bij de overheid. Het probleem is alleen dat grote delen van de zorg historisch een lagere beloning kennen dan het marktgemiddelde en de OVA-systematiek lost dit niet op. De verschillen die er met de start van OVA-convenant in 1999/2000 waren, zijn nog steeds terug te zien in de opbouw van de salarisschalen in de zorg. Zie ook advies SER 'Aan de slag voor de zorg' en actualisering van het onderzoek naar de beloningsachterstand door AWWN: https://www.brancheorganisatieszorg.nl/nieuws_list/beloningsachterstand-zorgmedewerkers-houdt-aan/

² Reactie ActiZ op rapporten van accountantskantoren BDO en EY: <https://www.actiz.nl/onzekerheid-trekt-wissel-op-investeringen-ouderenzorg>

hierover geeft het ministerie aan de komende maanden over uitwerking te willen overleggen met de sector.³ Het advies van ActiZ is om de gereserveerde 600 miljoen euro te gebruiken om de bezuinigen te dempen.

ActiZ vraagt u:

- De gereserveerde middelen van 600 miljoen te gebruiken om de aangekondigde bezuinigen te dempen en meerjarige financiële stabiliteit te creëren.

- **Investeer in de beweging naar voren**

De zorg voor ouderen verandert flink. Er wordt een forse beweging naar voren gemaakt. Minder zorgprofessionals moeten de zorg over meer ouderen gaan verdelen. Dat kunnen zij niet zonder hulp van en samenwerking met cliënten zelf, hun omgeving en (technologische) hulpmiddelen. De sector is, mede aan de hand van het programma Wonen, Zorg en Ondersteuning voor Ouderen (WOZO) en het Integraal Zorgakkoord (IZA), volop aan het innoveren. Een belangrijk deel van die innovatie betekent een verschuiving van zorgen vóór, naar zorgen dát. Het betekent ook dat er veel meer aan (preventieve) zorg of ondersteuning vanuit de eerste lijn en het sociaal domein zal plaatsvinden.

Met de visie eerstelijns 2030 wordt er gewerkt aan versterking van de eerstelijnszorg, waaronder wijkverpleging. Belangrijk is dan wel dat ook de voorzieningen vanuit de Wmo op orde zijn. Wij maken ons hierover zorgen, gemeenten laten in gesprekken met onze leden al weten het 'ravijnjaar' 2026 te vrezen en niet onder bezuinigen op Wmo-voorzieningen uit te kunnen komen. De blijvende onduidelijkheid over de financiële positie van gemeenten en in hoeverre zij in staat worden gesteld om extra inzet te plegen op preventie en gezondheidsbevordering is nadelig voor de houdbaarheid van het stelsel van zorg en ondersteuning. En daarmee voor de gezondheid van inwoners van Nederland.

ActiZ vraagt u:

- Toe te zien op voldoende middelen om de beweging naar voren, naar meer zorg en ondersteuning vanuit de eerstelijns én vanuit het sociaal domein, daadwerkelijk mogelijk te maken.

Contact

Voor meer informatie of vragen neem gerust contact op met Olfert Koning (o.koning@actiz.nl / 06-2902 0035) of Thomas Oostlander (t.oostlander@actiz.nl / 06 8296 3697) (public affairs ActiZ)

---

³ [Antwoorden vragen over de Ontwerpbegroting VWS 2025](#), antwoorden op vragen 407 en 408.